

bylo-li její hlavní jednání (povolení úvěru) v souladě se stanovami. Jde tu o nicotné jednání a žalující strana nemohla tudíž pro tuto nicotnost nabýti vlastnického práva k vylučovaným předmětům. Žalobní žádání je proto již z toho důvodu neopodstatněno.

Čís. 12659.

Při nemovitých věcech platí domněnka podle § 324 obč. zák. ve prospěch knihovního, nikoliv faktického držitele.

Uznání není o sobě žádným ze způsobů, jímž lze nabýti věcného práva, zejména vlastnictví, ať již způsobem původním aneb odvozeným.

(Rozh. ze dne 1. června 1933, Rv I 255/32.)

Žalobci domáhali se na žalovaných kromě jiného, by bylo uznáno právem, že žalovaným nepřísluší právo míti okapní koryto ve vzduchovém prostoru nad stavební parcelou č. kat. 39 a že jsou povinni koryto to ze vzduchového prostoru žalující strany odstraniti. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu a uvedl v otázkách, o něž tu jde, v

důvodech:

V souzeném případě jde o žalobu zápůrčí podle § 523 obč. zák. a bylo proto na žalobcích, aby prokázali jednak vlastnictví k věci, jednak rušební čin žalovaných. Podle zjištění nižších soudů se jim důkaz ten zdařil. Byloť prokázáno na straně žalující jednak knihovní vlastnictví k části sporné uličky, jednak i rušebný čin, an okap žalovaných zasahuje do vzduchového prostoru onoho pruhu stavební parcely č. k. 39, jenž jest za hradební zdi žalobců a tvoří trojúhelník vyznačený na polohopisném plánu přiloženém k spisům. Vlastnictví jest podle svého pojmu právem s věcí libovolně a neobmezeně nakládati a každého jiného z toho vyloučiti (§ 354 obč. zák.). Kdo tedy tvrdí, že má právo, cizí vlastnictví obmezující nebo že má právo silnější, cizí vlastnictví dokonce vylučující, musí dokázati, že mu právo to přísluší (§ 324 obč. zák.). Podle § 324 posl. věta obč. zák. náleží v pochybnosti držiteli přednost; při nemovitých věcech platí domněnka tato ve prospěch knihovního, nikoli faktického držitele. V souzeném případě bylo tedy na žalovaných — když jejich tvrzení, že celá ulička až ku hradební zdi žalobců je jejich vlastnictvím, objevilo se na základě posudku znaleckého lichým, — aby tvrdili a prokázali, že nabyli vlastnictví k části uličky tvořící trojúhelník na polohopisném plánu vyznačený. Tak by tomu bylo toliko při nabytí vlastnictví v y d r ž e n í m podle §§ 1452 a dalších obč. zák. — Nabytí vlastnictví tímto způsobem však žalovaní vůbec za celého řízení netvrdili.

Pokud odvolací soud má na základě obsahu spisů prvního soudu, značka C 424/30, za to, že žalobci ve sporu tom uznali vlastnictví žalovaných k celé uličce tím, že uvedli v tehdejší žalobě, že ulička, která na stavební parcele žalovaných č. k. 160 jest tvořena sklepem žalobců a

stodolou žalovaných, je vlastnictvím žalovaných —, tu, nehledíc ani k tomu, že v příčině té došel první soudce, kterému byla z vlastního postřehu známa místní situace, a který spor C 424/30 z valné části též sám projednával — k opačnému názoru — je uznání sice považováno za samostatný zavazovací důvod v právu obligačním (§§ 1396, 1497 obč. zák.), avšak uznání o sobě není žádným ze způsobů, jímž lze nabýti věcného práva, zejména vlastnictví, ať již způsobem původním neb odvozeným, a bylo by tedy uznání vlastnického práva o sobě zcela bezvýznamným.

Čís. 12660.

Poživatel nesmí sice převést na jiného samo právo požívání, ovšem ale jeho výkon, nanejvýš může ho i propachtovati. Nelze však propachtovati poživací právo přes dobu, na kterou jest obmezeno. I v takovém případě zůstává však pachtovní poměr za trvání poživacího práva v platnosti, pokud pacht přesahující dobu trvání poživacího práva nezavdal příčinu k nesrovnalosti vůle stran vůbec (§§ 869 a 861 obč. zák.) nebo k podstatnému omylu (§ 871 obč. zák.).

Lze postoupiti nejen výkon práva na braní plodů, nýbrž i všechny součásti poživacího práva.

K postupu poživacích práv k nemovitostem, náležejícím nezletilcům, nevyžaduje se schválení poručenského soudu.

V případě § 25, prvý odstavec, konk. řádu není třeba vypovědětí nájemní smlouvu v prvém výpovědním období po prohlášení konkursu.

(Rozh. ze dne 1. června 1933, Rv I 955/33.)

Žalobkyně byla poživatelkou nemovitostí, jichž vlastníky byly její nezletilé děti. Žalobkyně propachtovala nemovitosti manželům K-ovým až do 31. prosince 1941, pachtovné bylo splatné půlletně předem, výpovědní lhůta nebyla smluvena. Na jmění pachtýřů byl dne 12. března 1932 vyhlášen konkurs. Žalobkyni byla povolena proti konkursní podstatě manželů K-ových výpověď z pachtu podle § 25 konk. ř. ke dni 31. ledna 1933. Žalovaná konkursní podstata namítla proti výpovědi především nedostatek aktivní legitimace žalobkyně, ježto vlastníky propachtovaných nemovitostí jsou nezletilé děti žalobkyně a svolení poručenského soudu k výpovědi není vykázáno. Dále namítla, že výpověď jest opožděna, ježto konkurs na jmění žalovaných byl vyhlášen již dne 12. března 1932, kdežto výpověď byla dána teprve dne 21. července 1932 a dne 25. července 1932 byla doručena správci úpadkové podstaty. Procesní soud prvního stádu ponechal výpověď v platnosti. Odvolací soud potvrdil napadený rozsudek a uvedl v otázkách, o něž tu jde, v důvodech: Žalovaná napadá rozsudek prvního soudu především z důvodu zmatečnosti podle § 477 čís. 5 c. ř. s., ježto se k výpovědi a tudíž i k vedení sporu nedostává svolení poručenského soudu, jehož bylo třeba i k uzavření pachtovní smlouvy. Vytýkané zmatečnosti tu není, ježto žalobkyně neuzavřela pachtovní smlouvu ohledně nemovitostí, jež sice náležejí vlastnický jejím nezletilým dětem, jménem dětí, nýbrž jako poživatelka. Podle § 509 obč. zák. není však poživatel co do